

PROMEMORIADatum
2014-03-31Bilaga till dnr
1 31 178594-14/111

Återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till utländska beskickningar m.fl.

Innehåll

1	Sammanfattning	2
2	Författningsförslag	3
2.1	Förslag till lag om ändring i mervärdeskattelagen (1994:200)	3
2.2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl.	5
3	Uppdraget	7
4	Bakgrund	8
4.1	Historik	8
4.2	Gällande rätt	9
4.2.1	Internationell rätt	9
4.2.2	EU-rätt	9
4.2.3	Svensk rätt	10
4.3	Utländsk rätt	13
4.3.1	Österrike	13
5	Överväganden och förslag	14
5.1	Problem med nuvarande ordning	14
5.2	Modernisering av 10 kap. 7 § ML	15
5.3	Bensinkort	16
5.3.1	Implementering i Sverige	17
5.4	Återbetalning enligt schablon	19
5.5	Elektronisk ansökan	21
6	Konsekvensanalys	24
6.1	Allmänt	24
6.2	Offentligfinansiella effekter	24
6.3	Konsekvenser för Skatteverket.	24
6.4	Konsekvenser för Utrikesdepartementet	25
6.5	Konsekvenser för de sökande	25
7	Författningskommentarer	27
7.1	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200) ..	27
7.2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl.	27
	Bilaga 1 - Regeringskansliets uppdrag den 12 juni 2013..... (Fi2012/1047)	29

1 Sammanfattning

I promemorian föreslås ändringar i förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. Förslagen innebär att ett delvis nytt förfarande för återbetalning av nämnda skatter införs. I det nya förfarandet ska ansökan om återbetalning ställas direkt till Skatteverket istället för till Utrikesdepartementet, förkortat UD. Vidare införs en möjlighet att ansöka om återbetalning genom behörig företrädare. Sådan företrädare får även ta emot återbetalning för den sökandes räkning.

Syftet med förslagen är att aktörer som erbjuder bensinkort till diplomatisk personal m.fl. på den europeiska marknaden ska kunna bedriva verksamhet även i Sverige. Detta förväntas förenkla processen vid ansökan om återbetalning så att den administrativa bördan minskar för de sökande, för Skatteverket och för UD. Förslagen syftar vidare till att skapa förutsättningar för att en begäran om återbetalning ska kunna verkställas så snabbt som möjligt.

I promemorian föreslås även en ändring i mervärdesskattelagen (1994:200). Förslaget innebär att en justering görs av den förteckning över varor och tjänster som berättigar till återbetalning av mervärdesskatt till diplomatisk personal m.fl. Produkter som är omoderna och begrepp som är otydliga tas bort förteckningen och en mer teknikneutral terminologi införs. Syftet med ändringen är att bestämmelsen ska bli tydligare och att framtida produkter ska kunna rymmas inom bestämmelsens tillämpningsområde utan lagändring.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i mervärdeskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs i fråga om mervärdesskattelagen (1994:200¹) att 10 kap. 7 och 8 §§ ska ha följande lydelse,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

7 §²

Medlemmar av den diplomatiska personalen vid utländska beskickningar i Sverige och karriärkonsuler vid utländska konsulat i Sverige har, under förutsättning att de inte är svenska medborgare eller stadigvarande bosatta här i landet, på ansökan rätt till återbetalning av ingående skatt som hänför sig till förvärv av

1. *radiomottagare, televisionsapparater, skivspelare, bandspelare, förstärkare och högtalare,*
2. *kameror, objektiv till kameror, projektorer och annan utrustning för film eller bildåtergivning,*
3. *hushållsmaskiner och liknande varor, såsom diskmaskiner, kylskåp, tvättmaskiner, manglar och dammsugare,*
4. *skrivmaskiner, räknemaskiner, och utrustning med liknande användning,*
5. *möbler, belysningsarmaturer, inredningstextilier, mattor, pianon och flyglar,*
6. *tillbehör eller utrustning till motorfordon eller till sådana varor som anges i 1–5,*
7. *tjänster på sådana varor som anges i 1–6 eller på motorfordon,*
8. *tjänster på en fastighet i samband med inmontering av sådana varor som anges i 3,*
9. *sådana bränslen som avses i 6 § 6, och*
10. *alkohol- och tobaksvaror*

1. *utrustning för hemmabruk avsedd för mottagning, inspelning eller uppspelning av ljud eller bild,*
2. *vitvaror och hushållsmaskiner,*
3. *datorer, mobiltelefoner och utrustning med liknande användning,*
4. *möbler, belysningsarmaturer och mattor,*
5. *tillbehör eller utrustning till motorfordon eller till sådana varor som anges i 1–4,*
6. *tjänster på sådana varor som anges i 1–5 eller på motorfordon,*
7. *tjänster på en fastighet i samband med inmontering av sådana varor som anges i 2,*
8. *sådana bränslen som avses i 6 § 6, och*
9. *alkohol- och tobaksvaror*

Medlemsstaters ombud vid en internationell organisation med säte i Sverige och personal hos en sådan organisation har på ansökan rätt till återbetalning av

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

² Senaste lydelse 1996:1320.

ingående skatt som hänför sig till sådana förvärv som anges i första stycket, om Sverige har träffat överenskommelse med annan stat eller med en mellanfolklig organisation om detta.

8 §³

Rätt till återbetalning enligt 7 § första stycket 1–8 föreligger endast när fråga är om förvärv för personligt bruk och den sammanlagda ersättningen enligt varje faktura uppgår till minst 1 000 kronor.

Rätt till återbetalning enligt 7 § första stycket 9 och 10 föreligger endast när fråga är om förvärv för personligt bruk och den sammanlagda ersättningen enligt varje faktura uppgår till minst 200 kronor.

Rätt till återbetalning enligt 7 § första stycket 1–7 föreligger endast när fråga är om förvärv för personligt bruk och den sammanlagda ersättningen enligt varje faktura uppgår till minst 1 000 kronor.

Rätt till återbetalning enligt 7 § första stycket 8 och 9 föreligger endast när fråga är om förvärv för personligt bruk och den sammanlagda ersättningen enligt varje faktura uppgår till minst 200 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

För förvärv som gjorts före ikraftträdandet ska 7 § i dess äldre lydelse tillämpas.

³ Senaste lydelse 2007:1376.

2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl.

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. att 2 § ska ha följande lydelse,

Nuvarande lydelse

Ansökan om återbetalning av skatt *skall*, om inte annat följer av 3 §, göras skriftligen av chefen för beskickningen eller konsulatet eller av den som i Sverige får företräda den internationella organisationen eller den som i övrigt är berättigad till återbetalning.

En särskild ansökan *skall* ges in för beskickningen, konsulatet, organisationen eller den som i övrigt är berättigad till återbetalning. En särskild ansökan *skall* även ges in för varje fysisk person som är berättigad till återbetalning.

Ansökan *skall* ges in till *Utrikesdepartementet* och omfatta inköpen under ett kalenderkvartal. Ansökan *skall* vara åtföljd av en faktura. Fakturan får inte vara betald tidigare än ett år före den dag då ansökan gavs in, om inte sökanden

Föreslagen lydelse

2§⁴

Ansökan om återbetalning av skatt *ska*, om inte annat följer av 3 §, göras skriftligen av chefen för beskickningen eller konsulatet eller av den som i Sverige får företräda den internationella organisationen eller den som i övrigt är berättigad till återbetalning. *Ansökan om återbetalning får även göras av behörig företrädare som godkänts av Skatteverket.*

Om en sådan behörig företrädare som avses i 2 § första stycket har ansökt om återbetalning, ska återbetalning ske till bank- eller kreditmarknadsföretagskonto eller bank- eller postgironummer som den behörige företrädaren anmält till Skatteverket.

En särskild ansökan *ska* ges in för beskickningen, konsulatet, organisationen eller den som i övrigt är berättigad till återbetalning. En särskild ansökan *ska* även ges in för varje fysisk person som är berättigad till återbetalning.

Ansökan *ska* ges in till *Skatteverket* och omfatta inköpen under ett kalenderkvartal. Ansökan *ska* vara åtföljd av en faktura. Fakturan får inte vara betald tidigare än ett år före den dag då ansökan gavs in, om inte sökanden har

⁴ Senaste lydelse 2004:1159.

har hanteringsmässiga eller andra liknande särskilda skäl för att åberopa en faktura som är betald tidigare. Fakturan *skall* för mervärdesskatt vara en sådan faktura som avses i 1 kap. 17 § mervärdesskattelagen (1994:200). För övriga skatter *skall* fakturan innehålla uppgift om säljarens och köparens namn och adress, dagen för leveransen eller tillhandahållandet, priset, i förekommande fall varans volym eller vikt samt, om inköpet avser bensin eller motorbrännolja, fordonets registreringsnummer.

Utrikesdepartementet skall överlämna ansökan till Skatteverket med uppgift om huruvida förvärvet har gjorts av någon som har rätt till återbetalning enligt någon av de i 1 § angivna bestämmelserna.

hanteringsmässiga eller andra liknande särskilda skäl för att åberopa en faktura som är betald tidigare. Fakturan *ska* för mervärdesskatt vara en sådan faktura som avses i 1 kap. 17 § mervärdesskattelagen (1994:200). För övriga skatter *ska* fakturan innehålla uppgift om säljarens och köparens namn och adress, dagen för leveransen eller tillhandahållandet, priset, i förekommande fall varans volym eller vikt samt, om inköpet avser bensin eller motorbrännolja, fordonets registreringsnummer.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

För ansökningar om återbetalning avseende förvärv som gjorts före ikraftträdandet ska 2 § i dess äldre lydelse tillämpas.

3 Uppdraget

Regeringskansliet har genom ett beslut den 13 juni 2013 (Fi2012/1047) gett Skatteverket i uppdrag att utreda möjliga förenklingar av förfarandet vid återbetalning av mervärdesskatt och punktskatter till utländska beskickningar i Sverige, karriärkonsulat i Sverige, vissa internationella organisationer med säte i Sverige samt personal vid dessa organ. Uppdraget har sin bakgrund i en hemställan från USA:s ambassad. Som uppdraget slutligen utformats ska Skatteverket utreda och analysera fyra förslag till förenkling av det nuvarande förfarandet vid återbetalning. I uppdraget ingår även att i vissa fall lämna författningsförslag avseende regelförändringar som aktualiseras av förslagen.

Skatteverket ska i promemorian

- analysera och lämna författningsförslag på ett system för återbetalning av erlagd mervärdesskatt och punktskatt med schablonbelopp. Schablonbeloppet ska endast vara tillgängligt för fysiska personer med rätt till återbetalning och det föreslagna systemet måste vara utformat så att det inte leder till ökade kostnader för staten,
- utreda om ett system med bensinkort motsvarande det som är operativt i vissa andra europeiska länder skulle kunna införas i Sverige och vilka lagändringar som i så fall är nödvändiga för att de aktörer som tillhandahåller bensinkort ska kunna driva sin verksamhet,
- lämna författningsförslag på en modernisering av 10 kap. 7 § första stycket mervärdesskattelagen (1994:200), förkortad ML. En modernisering ska göras utan att bestämmelsens ursprungliga tillämpningsområde ändras väsentligen,
- utreda och analysera om det går att modernisera och effektivisera återbetalningsprocessen genom ett elektroniskt ansökningsförfarande samt lämna författningsförslag på ett sådant förfarande.

Uppdraget återges i sin helhet i *bilaga 1*.

4 Bakgrund

4.1 Historik

De svenska reglerna om skattefrihet för beskickningar, konsulat, internationella organisationer, diplomater m.fl. vid förvärv av varor inom landet infördes 1973 och omfattade till en början endast mervärdesskatt. Som skäl till införandet av bestämmelserna, intagna i förordningen (1972:833) om återbetalning av mervärdesskatt i vissa fall, anfördes att svenska beskickningar i andra länder ofta hade rätt att förvärva varor mervärdesskattfritt. Det ansågs då rimligt att motsvarande rätt skulle tillkomma utländska beskickningar och dess personal i Sverige. I förarbeten till nämnda förordning uttalade departementschefen att det bör anges vilka varor och tjänster som berättigar till återbetalning. Mer specifikt uppgavs att det aktuella varuområdet för den diplomatiska personalen bör omfatta radio- och tv apparater, bandspelare, tvättmaskiner och andra kapitalvaror för hushållet, möbler och liknande varor. För ambassader, konsulat och internationella organisationer uppgavs att det främst är varor avsedda för inredning eller utrustning av den byggnad som inhyser beskickningen samt tjänster på sådan byggnad som bör vara skattefria (prop. 1972:119, s. 11).

Rent praktiskt valde man att tillgodose skattefriheten genom återbetalning av ingående skatt. De skäl som motiverade att man skulle tillämpa återbetalning i stället för exempelvis direkt skattefrihet var att säljarna då inte behöver överväga om en försäljning är skattefri eller ej. Säljarna behöver inte heller redovisa skattefri försäljning separat från den skattepliktiga (a. prop. s. 11). Det förfarande för ansökan och återbetalning som skisserades fram innebär att den som har rätt till återbetalning får vända sig till Utrikesdepartementet, förkortat UD, med en ansökan om återbetalning. Till ansökan ska bifogas underlag till styrkande av samtliga inköp. Efter kontroll av sökandens rätt till återbetalning skickar UD ansökan vidare till Skatteverket för beslut och verkställighet.

Genom ändringar som trädde i kraft den 1 januari 1985⁵ i lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1990:582) om koldioxidskatt och lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter, kom skattefriheten att utvidgas till att avse även punktskatter på drivmedel. Vidare infördes genom ändring i lagen (1968:430) om mervärdesskatt som trädde i kraft den 1 mars 1986⁶ möjlighet för vissa hjälp- och biståndsorganisationer att få befrielse från mervärdesskatt för varor som förvärvats i syfte att utföras ur landet och användas i utrikes bedriven verksamhet.

De materiella bestämmelserna om återbetalning samt förfarandereglerna kvarstår i stort oförändrade sedan införandet. Vissa förändringar och tillägg till bestämmelserna har dock skett, främst med anledning av Sveriges inträde i EU. Sverige blev medlem i EU den 1 januari 1995. EU-rätten avseende bl.a. mervärdesskatt och punktskatter blev då styrande för utformningen av svensk rätt. EU-bestämmelserna avseende mervärdesskatt och punktskatter finns i direktiv och ska därför införas i svensk rätt genom nationella bestämmelser.

Den nuvarande mervärdesskattelagen (1994:200), förkortad ML, trädde i kraft den 1 juli 1994. Anpassningar till EU:s regelverk gjordes i ML genom

⁵ Prop. 1984/85:64, SkU 1984/85:19, rskr 1984/85:79.

⁶ SFS 1985:1116, Prop. 1985/86:47, SkU 1985/86:17, rskr 1985/86:92.

lagen (1994:1798) om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200). Dessa bestämmelser trädde i kraft den 1 januari 1995, samma dag som lagen (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen trädde i kraft. Vid införandet av den nya mervärdesskattelagen flyttades de materiella bestämmelserna om återbetalning av mervärdesskatt till diplomater m.fl. från förordning (1972:833) om återbetalning av mervärdesskatt i vissa fall och togs in i 10 kap. 5–8 §§ ML. Några materiella förändringar av betydelse genomfördes dock inte med tanke på att mer enhetliga EU-bestämmelser på området var att vänta inom en snar framtid. Ingen sådan enhetlig reglering har sedan genomförts.

Samtidigt som lagen med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen, trädde även en ny lag (1994:1564) om alkoholskatt, en ny lag (1994:1563) om tobaksskatt och en ny lag (1994:1776) om skatt på energi ikraft. I de nya lagarna genomfördes en utvidgning av rätten till återbetalning på punktskatteområdet. Numera medges återbetalning även för punktskatter på alkohol och tobaksvaror. Motsvarande utvidgning på mervärdesskatteområdet genomfördes genom ändringar i ML som trädde i kraft den 1 november 1995⁷.

En ny förordning (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. trädde i kraft den 1 juli 1994. I denna förordning samlas reglerna om förfarandet vid återbetalning av både mervärdesskatt och punktskatter till samtliga återbetalningsberättigade subjekt.

4.2 Gällande rätt

4.2.1 Internationell rätt

Varken konventionen den 18 april 1961 om diplomatiska förbindelser (Wienkonventionen, SÖ 1967:1) eller några andra allmänna internationella överenskommelser innehåller bestämmelser om skattefrihet för beskickningar, konsulat, internationella organisationer, diplomater m.fl. såvitt gäller mervärdesskatt och punktskatter. I artikel 34 i Wienkonventionen sägs uttryckligen att den skattefrihet som regleras där inte omfattar sådana indirekta skatter som vanligen är inräknade i varornas eller tjänsternas pris. Överenskommelsen grundar således inte någon skyldighet att medge skattefrihet på mervärdesskatteområdet eller punktskatteområdet. Sådan skattefrihet har dock kommit att medges i större eller mindre utsträckning, varvid olika begränsningar och förfaranden tillämpas av olika länder.

4.2.2 EU-rätt

Mervärdesskatt

EU-regler om mervärdesskatt finns i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt⁸. I direktivet finns bland annat bestämmelser om mervärdesskattefrihet för beskickningar, konsulat, internationella organisationer, diplomater m.fl. I artikel 151.1 stadgas att medlemsländerna från beskattning skall undanta leverans av varor och tillhandahållande av tjänster

– inom ramen för diplomatiska och konsulära förbindelser,

⁷ SFS 1995:700, Prop. 1994/95:202, bet. 1994/95 SkU27, rskr. 1994/95:402.

⁸ EUT L 347, 11.12.2006, s. 1, Celex 32006L0112.

- till Europeiska gemenskapen, Europeiska atomenergigemenskapen, Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken eller organ som har inrättats av gemenskaperna och för vilka protokollet av den 8 april 1965 om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier gäller, inom de gränser och på de villkor som fastställs genom protokollet och avtalen om dess genomförande eller avtalen om deras säte och i den mån detta inte leder till snedvridning av konkurrensen,
- till andra internationella organ än dem som avses ovan, vilka är erkända som sådana av de offentliga myndigheterna i värdmedlemsstaten, och till medlemmar av sådana organ, inom de gränser och på de villkor som fastställs genom de internationella konventionerna om inrättande av dessa organ eller genom avtalen om deras säte

Enligt artikel 151.1 andra stycket är det värdlandet som bestämmer villkoren och eventuella begränsningar för tillämpning av skattefriheten. Av artikel 151.2 följer vidare att vad avser tillhandahållande av varor inom landet och när det gäller tjänster får medlemsländerna tillgodose skattefriheten genom återbetalning av mervärdesskatten.

Punktskatter

Regler om innehav, flyttning och övervakning av punktskattepliktiga mineraloljor, alkohol och alkoholdrycker samt tobaksvaror finns i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och upphävande av direktiv 92/12/EEG⁹. I direktivet finns bland annat regler om punktskattefrihet för beskickningar, konsulat, internationella organisationer, diplomater m.fl. Enligt artikel 12.1 i direktivet skall punktskattepliktiga varor undantas från betalning av skatt om de är avsedda att användas,

- i samband med diplomatiska eller konsulära förbindelser,
- av internationella organisationer som är erkända som sådana av de offentliga myndigheterna i värdmedlemsstaten, samt för medlemmar i sådana organisationer, inom de gränser och på de villkor som fastställts genom de internationella konventionerna om upprättandet av dessa organisationer eller genom avtal med organisationernas ledning,

Enligt artikel 12.2 gäller dessa undantag med förbehåll för de villkor och begränsningar som fastställts av värdmedlemsstaten. Medlemsstaterna får bevilja undantag genom återbetalning av punktskatten.

4.2.3 Svensk rätt

Som nämnt anger EU:s sekundärrätt vissa grundläggande bestämmelser avseende medlemsländernas skyldigheter att medge skattefrihet för mervärdesskatt och punktskatter till beskickningar, konsulat, internationella organisationer, diplomater m.fl. Dessa skyldigheter är av begränsad karaktär och överlåter i stort till medlemsländerna att avgöra omfattningen av skattefriheten och det sätt på vilket den tillgodoses till medlemsländerna.

I Sverige tillgodoses skattefriheten på tre olika sätt. För skattebefriade varor som förvärvas inom landet medges återbetalning av ingående skatt. Vid import och unionsinterna förvärv tillämpas under vissa förutsättningar undantag från beskattning. När det gäller motorfordon finns även en rätt att i vissa fall

⁹ EUT L 9, 14.1.2009, s. 12, Celex 32008L0118

förvärva ett fordon inom landet utan mervärdesskatt. I denna promemoria behandlas endast bestämmelser avseende förvärv av varor inom landet.

Återbetalning av mervärdesskatt till utländska beskickningar m.fl.

Enligt 10 kap. 6 § ML har utländska beskickningar, karriärkonsulat i Sverige och sådana internationella organisationer som avses i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall, efter ansökan rätt till återbetalning av erlagd ingående mervärdesskatt som hänför sig till förvärv av

1. varor som är avsedda för inredning eller utrustning av en sådan byggnad som är avsedd för förvärvaren,

2. inventarier eller trycksaker för den verksamhet som utövas av förvärvaren,

3. tillbehör eller utrustning till motorfordon, som ägs av förvärvaren,

4. tjänster på en sådan fastighet som är avsedd för förvärvaren samt på sådana varor som anges ovan eller på motorfordon,

5. teletjänster, vatten, elektrisk kraft, avloppsrening eller sophämtning för en fastighet som är avsedd för förvärvaren,

6. sådana bränslen för vilka energiskatt och koldioxidskattenligt lagen (1994:1776) om skatt på energi ska tas ut,

7. alkohol- och tobaksvaror,

8. tjänster avseende uthyrning av byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet, under förutsättning att uthyrningstjänsten är avsedd för den verksamhet som utövas av förvärvaren, och

9. bevakningstjänster avseende fastighet eller lokal som är avsedd för den verksamhet som utövas av förvärvaren

Rätt till återbetalning har även ett i Sverige beläget kontor eller anläggning som tillhör vissa EU-institutioner och organ som inrättats av unionen. En konkurrensregel begränsar dock denna rätt till fall som inte snedvrider den unionsinterna konkurrensen.

Återbetalning av mervärdesskatt till diplomatisk personal m.fl.

Enligt 10 kap. 7 § första stycket ML har medlemmar av den diplomatiska personalen vid utländska beskickningar i Sverige och karriärkonsuler vid utländska konsulat i Sverige, under förutsättning att de inte är svenska medborgare eller stadigvarande bosatta här, efter ansökan rätt till återbetalning av ingående skatt som hänför sig till förvärv av:

1. radiomottagare, televisionsapparater, skivspelare, bandspelare, förstärkare och högtalare,

2. kameror, objektiv till kameror, projektorer och annan utrustning för film- eller bildåtergivning,

3. hushållsmaskiner och liknande varor, såsom diskmaskiner, kylskåp, tvättmaskiner, manglar och dammsugare,

4. skrivmaskiner, räknemaskiner och utrustning med liknande användning,

5. möbler, belysningsarmaturer, inredningstextilier, mattor, pianon och flyglar,

6. tillbehör eller utrustning till motorfordon eller till sådana varor som anges i 1–5,

7. tjänster på sådana varor som anges i 1–6 eller på motorfordon,

8. tjänster på en fastighet i samband med inmontering av sådana varor som anges i 3,

9. sådana bränslen som avses i 6 § 6, och

10. alkohol- och tobaksvaror.

Den krets som har rätt till återbetalning omfattar, utöver de i första stycket angivna subjekten, även medlemsstaters ombud vid vissa internationella organisation med säte i Sverige och personal hos en sådan organisation. En förutsättning för rätten till återbetalning är dock att Sverige träffat överenskommelse med en annan stat eller mellanfolklig organisation om detta. Som exempel på sådana internationella organisationer som avses kan nämnas European Space Agency (ESA) och United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR).

Återbetalningsrätten gäller endast för de varor och tjänster som anges i nämnda lagrum. Rätt till återbetalning för sådana förvärv som anges i 1–8 ovan föreligger endast när det är fråga om förvärv för personligt bruk och den sammanlagda ersättningen enligt varje faktura uppgår till minst 1 000 kr (10 kap. 8 § första stycket ML). Vid förvärv av sådana varor som anges i 9–10 ovan föreligger rätt till återbetalning endast när det är fråga om förvärv för personligt bruk och den sammanlagda ersättningen enligt varje faktura uppgår till minst 200 kr (10 kap. 8 § andra stycket ML).

Återbetalning av vissa punktskatter till utländska beskickningar, diplomater m.fl.

Enligt 31 d § lagen (1994:1564) om alkoholskatt, 31 d § lagen (1994:1563) om tobaksskatt och 9 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi har utländska beskickningar i Sverige, lönade konsulat i Sverige eller sådana internationella organisationer som avses i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall, rätt till återbetalning av alkoholskatt, tobaksskatt samt energiskatt och koldioxidskatt på bränsle på varor som förvärvats inom landet. Detsamma gäller diplomatiska företrädare vid utländska beskickningar i Sverige och lönade konsulter vid utländska konsulat i Sverige. Den krets som har rätt till återbetalning omfattar även medlemsstaters ombud vid en internationell organisation med säte i Sverige och personal hos en sådan organisation, under förutsättning att Sverige träffat överenskommelse med en annan stat eller mellanfolklig organisation om detta.

Förfarandet vid återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter

Förfarandet vid återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter
Bestämmelser om förfarandet vid återbetalning finns i förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. Av 1 § nämnda förordning framgår att förordningen gäller återbetalning av skatt enligt

- 31 d § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
- 31 d § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
- 9 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi,
- 10 kap. 5-8 §§ ML, och
- 64 kap. 6 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Av 2 § förordningen framgår att ansökan om återbetalning ska göras skriftligen av den som är berättigad till återbetalning. Ansökan ska lämnas till UD och omfatta sökandens inköp under ett kalenderkvartal. Ansökan görs på blankett SKV 5648 och ska vara åtföljd av faktura. Fakturan får inte vara betald tidigare än ett år före den dag då ansökan gavs in. Om ansökan gäller mervärdesskatt krävs att fakturan uppfyller de krav som uppställs i

11 kap. ML. För övriga skatter gäller att fakturan ska innehålla uppgift om säljarens och köparens namn och adress, dagen för leveransen eller tillhandahållandet, priset, i förekommande fall varans volym eller vikt samt, om inköpet avser bensin eller motorbränsolja, fordonets registreringsnummer.

UD överlämnar sedan ansökan till Skatteverket med uppgift om huruvida den sökande uppfyller kraven för att ansöka återbetalning av någon av de ovan angivna skatteslagen. Ansökan om återbetalning handläggs av Skatteverkets Ludvikakontor. Beslut meddelas för kalenderkvartal (4 § förordningen).

4.3 Utländsk rätt

4.3.1 Österrike

Det har i en hemställan från USA:s ambassad föreslagits att Sverige ska övergå till ett förfarande vid återbetalning av mervärdesskatt och punktskatter till diplomater m.fl. liknande det som tillämpas av Österrike. Nedan presenteras därför översiktligt motsvarande bestämmelser i Österrikisk rätt. Bestämmelser om återbetalning av mervärdesskatt och punktskatter till diplomater m.fl. i Österrike finns i "Bundesgesetz über die Vergütung von Steuern an ausländische Vertretungsbehörden und ihre im diplomatischen und berufskonsularischen Rang stehenden Mitglieder - Internationales Steuervergütungsgesetz".

I Österrike medges skattefrihet för utländska beskickningar, konsulat, internationella organisationer samt personal vid dessa organ för mervärdesskatt och vissa punktskatter på varor som förvärvas inom landet. Skattefriheten tillgodoses genom återbetalning. För den diplomatiska personalen finns ett maxbelopp för återbetalning av mervärdesskatt om EUR 2 900 per år samt för punktskatter om EUR 360 per år. Ingående skatt återbetalas efter ansökan som ställs till Finansdepartementet. Kalenderåret delas in i fyra ansökningsperioder. En separat ansökan måste göras för varje ansökningsperiod. Personal vid diplomatiska beskickningar måste göra sin ansökan om återbetalning via sin ambassad som intygar att sökanden är behörig till återbetalning. Inga fakturor behöver bifogas ansökan, det är dock upp till den sökande att spara fakturor och andra underlag till styrkande av sina inköp i sju år. Om en sökande inte kan uppvisa fakturor efter förfrågan nekas den yrkade återbetalningen. Den skattefrihet som medges är grundad i reciprocitet och är således helt avhängig att liknande privilegier medges för Österrikes representation i andra länder. Huruvida sådan reciprocitet föreligger avgörs av Utrikesdepartementet.

Den diplomatiska personalen har möjlighet att erhålla ersättning med ett schablonbelopp i stället för med faktiska utgifter. Schablonbeloppet uppgår till EUR 330 per kvartal och omfattar både mervärdesskatt och punktskatter. Valet mellan schablon och faktiska utgifter gäller för ett helt kalenderår i taget och görs på årets första ansökan. Valet är bindande och oåterkalleligt. Även sökande som valt schablonen måste skicka in ansökningar för kvarvarande ersättningsperioder det aktuella kalenderåret. Dessa ansökningar görs bl.a. i syfte att kontrollera sökandens fortsatta behörighet till återbetalning. För de sökande som valt schablonen finns inga krav på att spara fakturor för den aktuella perioden. Utbetalning kan i dessa fall ske i direkt anslutning till ansökan.

5 Överväganden och förslag

5.1 Problem med nuvarande ordning

Förfarandet vid återbetalning av mervärdesskatt och punktskatter till diplomater m.fl. är i många delar föråldrat och ineffektivt. En del av förfarandet som de sökande upplever som särskilt problematiskt är formalian vid ansökan om återbetalning. Ansökan måste idag göras skriftligen på blankett SKV 5648. I ansökan måste för varje inköp specificeras den vara eller tjänst som avses, erlagd skatt samt i förekommande fall varans vikt eller kvantitet. För skattebefriade drivmedel måste registreringsnummer för det fordon som tankats anges. Till ansökan ska bifogas kvitton och fakturor som underlag för yrkad återbetalning. Sådant underlag måste därför sparas löpande av de sökande. Slutligen ska samtliga ansökningar skrivas under, både av den sökande och, om denne är en fysisk person, även av den som äger företräda den aktuella ambassaden, konsulatet eller organisationen. Ansökan ska även förses med officiell stämpel för sådant organ. Sammantaget leder dessa moment till en administrativ börda som de sökande upplever som onödigt betungande.

Det är även i någon mån oklart för de sökande exakt vilka varor och tjänster som berättigar till återbetalning. Vid Skatteverkets handläggning medges idag återbetalning även för varor som inte omnämns i 10 kap. 7 § mervärdesskattelagen (1994:200), förkortad ML, men som bedöms ligga inom bestämmelsens tillämpningsområde. Orsaken till detta är troligtvis att förteckningen över de förvärv som berättigar till återbetalning är föråldrad till sin terminologi. Återbetalning medges därför av praktiska skäl för vissa ytterligare varor, exempelvis mobiltelefoner. Ett symptom på denna oklarhet är att det vanligaste felet som upptäcks vid handläggningen av återbetalningsärenden är att återbetalning yrkas för fel varor.

Vad gäller myndigheternas hantering av återbetalningsärenden finns delar av det nuvarande förfarandet som är otillfredsställande ur effektivitetssynpunkt. Enligt nuvarande ordning ställs ansökningar till Utrikesdepartementet, förkortat UD. Där kontrolleras att ansökningarna signerats av behörig person och att de är försedda med korrekt stämpel. Vidare kontrolleras att de sökande har rätt att ansöka om återbetalning. Samtliga dessa kontroller sker genom manuell avstämning mot UD:s databas PROPER. Efter utförd kontroll stämplas ansökningar och skickas med värdepост till Skatteverkets Ludvikakontor. Posthanteringen sker genom att ansökningar skickas en värdepостlåda i taget i takt med att dessa fylls upp. Hanteringen medför att den totala genomströmningstiden för ansökningsärenden blir onödigt lång. Den medför även kostnader för värdepост.

Efter att en låda med ansökningar tagits emot av Skatteverket ska ansökningarna sorteras och diarieföras samt grunduppgifter registreras. Skatteverkets handläggning av återbetalningsärenden sker med hjälp av IT-stödet BRIS i vilket registrering och beslutsskrivning sker. Efter diarieföring kontrolleras den del av ansökningarna som rör mervärdesskatt. Mot bifogade kvitton och fakturor kontrolleras att aktuella inköp ligger över beloppsgränsen 1 000 kronor samt att inköpta varor eller tjänster är skattebefriade. Slutligen kontrolleras den del av ansökan som gäller punktskatter. Samtliga kvitton och fakturor kontrolleras och inköpta punktskattepliktiga varor i respektive kategori summeras och förs in i BRIS som räknar ut skattebelopp att

återbetala. Alkoholhaltiga varor måste delas upp i underkategorier då skattesatsen beräknas på volymprocent. Denna uppdelning görs manuell genom att handläggarna överför information från kvitton till BRIS. För tobaksprodukter måste en manuell uträkning göras av det totala antalet cigaretter som sökanden inhandlat. När det gäller skattebefriade drivmedel finns en lång rad produkter som berättigar till återbetalning. Olika drivmedel har olika skattesatser för energiskatt och koldioxidskatt. Vidare kombineras ibland olika bränslesorter i en produkt, exempelvis innehåller drivmedlet E-85 ca 85 procent etanol och 15 procent bensen. Detta medför att även drivmedel måste delas in i underkategorier, summeras manuellt samt överförs till BRIS. Handläggarna skriver beslut i BRIS och skickar dem vidare till en intern ekonomifunktion som kontrollerar att det pg/bg nummer som sökanden eventuellt har uppgivit är korrekt. Innan utbetalning kan verkställas krävs slutligen en attest av ytterligare en handläggare. BRIS hanterar i dagsläget inte utbetalningar till bankkonto utan endast till pg/bg. Återbetalning måste därför i de flesta fall ske med avier som skickas med post. Detta medför aviseringskostnader för Skatteverket samt en rad hanteringsproblem runt avierna. Vidare måste betalningsmottagaren lösa in avin hos sin bank och i förekommande fall betala en avgift för inlösen.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det nuvarande förfarandet innehåller en rad manuella moment hos de sökande, hos UD och hos Skatteverket. Vissa av dessa moment kan förenklas eller tas bort i syfte att effektivisera och modernisera processen. Vidare är samma ansökan idag föremål för kontroll hos två separata myndigheter. Dessa kontroller bör av effektivitetsskäl samlas hos en myndighet. Det bör även skapas förutsättningar för att de kontroller som utförs i högre utsträckning ska ske på maskinell väg. Vad gäller utbetalningar är det önskvärt att dessa ska kunna verkställas direkt till sökandens bankkonto. För att åstadkomma reella förenklingar av processen krävs både bättre och modernare IT-stöd samt regelförändringar.

5.2 Modernisering av 10 kap. 7 § ML

Promemorians förslag: Listan över de varor och tjänster som under vissa omständigheter berättigar till återbetalning av ingående mervärdesskatt moderniseras och görs mer teknikneutral.

Skälen för promemorians förslag: Som tidigare nämnts uppgavs vid bestämmelsens införande att det främst är dyrare kapitalvaror till hemmet som bör ge rätt till återbetalning av mervärdesskatt. Enligt ramen för uppdraget får inte ett förslag till ny bestämmelse gå väsentligen utanför detta tillämpningsområde. Det är även ett synsätt som delats av regeringen vid tidigare behandling av förslag med syfte att utvidga antalet tjänster som berättigar till återbetalning enligt 10 kap 6 § ML (jfr prop. 1995/96:232 s. 38).

Listan över de förvärv som berättigar till återbetalning kvarstår i stort oförändrad sedan införandet. Den är detaljerad och till vissa delar omodern. Att terminologin som används är föråldrad medför att det aldrig yrkas återbetalning för vissa av produkterna på listan. Vidare finns en rad moderna produkter som visserligen uppfyller de krav som uppställdes vid bestämmelsens införande men som inte återfinns på listan och därmed inte berättigar till återbetalning. Skatteverket medger även av praktiska skäl återbetalning för vissa ytterligare produkter. Sammantaget skapar den nuvarande ordningen en osäkerhet hos de sökande kring bestämmelsens

tillämpning. Det är därför önskvärt att det görs tydligt vilka produkter som berättigar till återbetalning. En sådan tydlighet är dock svår att åstadkomma i lagtexten utan att bestämmelsen ges en grad av detaljering som medför att den återigen blir omodern efter en tid. Det bedöms därför som lämpligt att bestämmelsen moderniseras och görs mer generell och teknikneutral utan att det ursprungliga tillämpningsområdet ändras. Produkter som är uppenbart omoderna och begrepp som är otydliga tas bort från listan. Vidare uppdateras listan med vissa nutida produkter.

Nytt informationsmaterial till den diplomatiska kåren avseende den praktiska tillämpningen av bestämmelsen kan tas fram av Skatteverket. För att informationen ska nå ut till de som berörs bör den med viss regelbundenhet distribueras till den diplomatiska kåren av UD. I en sådan riktlinje eller ”guideline” som UD distribuerar kan det med önskvärd tydlighet anges den närmare omfattningen av begrepp i lagtexten som är öppna för tolkning, exempelvis ”utrustning med liknande användning”.

5.3 Bensinkort

Promemorians förslag: En möjlighet att ansöka om återbetalning genom behörig företrädare införs. Sådan företrädare får även ta emot betalning för sökandens räkning.

Forum för ansökan ändras från Utrikesdepartementet till Skatteverket.

Ansökan om återbetalning får i enskilda fall, efter särskild begäran till Skatteverket, lämnas i form av ett elektroniskt dokument.

Skälen till promemorians förslag: Den dominerande aktören på den europeiska marknaden för bensinkort är Forax. Forax är idag operativa i Frankrike, Italien, Spanien, Holland, Belgien och Luxemburg. Man erbjuder i dessa länder bensinkort till personal vid diplomatiska beskickningar och internationella organisationer samt till militär personal som omfattas av privilegier. Skatteverket har tagit del av Forax affärsmodell och beskrivning av hur modellen har implementerats i andra europeiska länder.

Foraxmodellen

Det system som för närvarande är i drift i ovan nämnda länder fungerar i praktiken på olika sätt i respektive land då den nationella lagstiftningen i länderna skiljer sig åt. Vissa huvuddrag är dock gemensamma och kan beskrivas enligt följande.

Den som är berättigad till återbetalning av mervärdesskatt och/eller punktskatter på bensin och andra skattebefriade drivmedel kan ansöka hos Forax om att få ett bensinkort. Forax kontrollerar om sökanden omfattas av rätten till återbetalning i värdlandet samt vilka gränser i övrigt som nationell lagstiftning ger för sökandens privilegier. Även slutdatum för sökandens mandat i värdlandet noteras. Efter denna kontroll upprättas ett kontrakt mellan sökanden och Forax. I kontraktet ges Forax bl.a. rätt att som ombud för sökanden ansöka om återbetalning av erlagd ingående skatt och ta emot återbetalningen.

Forax samarbetar med en bensinkedja. Gentemot bensinkedjan fungerar Forax som en enda kund med ett stort antal konton. Genom Forax förmedling tillhandahåller bensinkedjan ett kort med en personlig pinkod till sökanden. När sökanden, exempelvis en diplomat, har fått sitt kort kan han börja använda det för att tanka på bensinkedjans stationer. Bensinkedjan fakturerar Forax för

alla drivmedelsköp som görs av kortinnehavarna inklusive mervärdesskatt och punktskatter. Forax betalar bensinkedjan och fakturerar i sin tur kortinnehavarna. Denna fakturering sker utan debiterad skatt till den del inköpen ligger inom kortinnehavarnas rätt till skattefrihet. Eventuella inköp över gränsen faktureras inklusive skatt.

Slutligen rapporterar Forax en gång i månaden samtliga inköp till den nationella myndighet som hanterar återbetalningskrav och ansöker om återbetalning av ingående skatt. Nationella myndigheter får även en säker access till Forax databas så att dessa, om så önskar, kan revidera tillgängliga uppgifter om de transaktioner som gjorts med bensinkorten.

Användandegraden bland den diplomatiska personalen i de länder där systemet är operativt uppgår idag enligt uppgift från Forax till 90 procent.

5.3.1 Implementering i Sverige

Ett system med bensinkort bedöms vara möjligt att införa i Sverige. Den föreslagna modellen utgör en färdig lösning som med relativt få regelförändringar går att anpassa till svensk lagstiftning. Produkten fyller ett reellt behov hos användarna och leder även till förenklingar hos Skatteverket i form av minskad administration. Ett argument som framförts av Forax är också att affärsmodellen är utvecklingsbar såtillvida att den i framtiden kan komma att användas till fler skattebefriade produkter. En förutsättning för införandet är att vissa ändringar i förfarandereglererna för återbetalning av mervärdesskatt och punktskatter till diplomater m.fl. görs.

Behörig företrädare

Enligt 2 § första stycket förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. måste en ansökan om återbetalning av skatt ges in av chefen för beskickningen eller konsulatet eller den som i Sverige får företräda en internationell organisation eller den som i övrigt är berättigad till återbetalning. För att bensinkortsföretag ska kunna bedriva verksamhet enligt den ovan beskrivna modellen bör de sökande ges möjlighet att ge in ansökan om återbetalning via en behörig företrädare. Sådan företrädare måste också kunna ta emot återbetalning för sökandens räkning. I ett ärende där en sökande företräds genom ett ombud eller annan ställföreträdare måste dennes behörighet kunna styrkas genom fullmakt.

Ett förfarande med behörig företrädare uppvisar vissa likheter med reglerna om mervärdesskatteombud för utländska företagare. En utländsk företagare som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen ska enligt huvudregeln i 6 kap. 2 § Skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, för vissa fall utse ett ombud som är godkänt av Skatteverket och som enligt fullmakt av den utländska företagaren svarar för redovisning av mervärdesskatt och i övrigt företräder den utländska företagaren i frågor som gäller mervärdesskatt. Att ge in en ansökan om återbetalning utgör inte ett lika långtgående åtagande som det i 6 kap 2 § SFL beskrivna. De skäl som motiverat registreringskyldighet av mervärdesskatteombud gör sig därför inte i samma grad gällande vid ingivandet av en begäran om återbetalning. Då det är fråga om maximalt fyra ansökningar per år och sökande bör det dock av praktiska skäl finnas möjlighet att registrera en behörig företrädare hos Skatteverket. En behörig företrädare bör även i likhet med vad som gäller för mervärdesskatteombud

vara godkänd av Skatteverket. Villkoret för godkännande av en behörig företrädare bör vara att han eller hon är lämplig för uppdraget.

De sökande är som regel inte skattskyldiga i Sverige. Det faller sig mot denna bakgrund inte lämpligt att en bestämmelse om behörig företrädare tas in i 6 kap. SFL. Frågan bör istället regleras genom att 2 § första stycket i förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. kompletteras på så vis att ansökan om återbetalning får göras av behörig företrädare som godkänts av Skatteverket. Skatteverket får enligt 5 § nämnda förordning meddela föreskrifter för verkställigheten av förordningen. I en sådan verkställighetsföreskrift kan lämpligen anges de närmare förutsättningarna för registrering och godkännande av behörig företrädare.

Av den tidigare nämnda förordningen omnämns inte till vem som en återbetalning ska ske, man har rimligen utgått från att återbetalning alltid ska ske till den sökande. Det bör därför framgå av förordningen att en behörig företrädare utöver att ge in ansökan om återbetalning även får ta emot återbetalning för sökandens räkning. Om specialreglering i detta avseende inte införs bör man annars vara tvungen att falla tillbaka på ordinarie regler för återbetalning av skatt. Vägledande blir då 14 kap. 8 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261) enligt vilken återbetalning ska ske till betalningsmottagaren, d.v.s. i förevarande fall den sökande.

Forum för ansökan

Enligt 2 § tredje stycket förordning (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. ska ansökan om återbetalning ges in till UD. De skäl som tidigare motiverat att UD ska vara forum för ansökan är att kontrollen av de sökandes rätt till återbetalning lättast har kunnat utföras där. UD har enligt Wienkonventionen en skyldighet att föra register över utländsk diplomatisk personals vistelsetid i Sverige. Det bedöms att ansvaret för denna kontroll kan och bör övergå till Skatteverket för att underlätta införandet av ett bensinkortssystem. Skatteverket görs därigenom till nytt forum för samtliga ansökningar om återbetalning enligt de i 1 § förordningen angivna bestämmelserna. Det finns också skäl som talar starkt för att Skatteverket bör vara forum för ansökan om återbetalning även om förslaget om bensinkort inte skulle genomföras. Om ansökan går direkt till Skatteverket uppstår en förenkling för samtliga sökande genom att handläggningstiden för återbetalningsärenden förkortas med upp till 3 veckor. En förenkling uppstår även för UD som inte längre behöver kontrollera ansökningar. En förutsättning för att kontrollen av de sökandes behörighet ska kunna övergå till Skatteverket är att den kontrollinformation som UD förfogar över görs tillgänglig för Skatteverket. Så sker redan idag genom att de s.k. diplomat- och konsulatlistorna, vilka innehåller nödvändig kontrollinformation, finns tillgängliga för offentligt bruk via UD:s hemsida på internet. En formaliserad kontrolluppgiftsskyldighet för UD i detta avseende bedöms därför för närvarande obehövlig. Om ett system med elektronisk ansökan om återbetalning skulle införas i framtiden får dock en kontrolluppgiftsskyldighet anses motiverad av förenklings-skäl. Om kontrolluppgifter inkommer till Skatteverket på elektronisk väg kan då en maskinell behörighetskontroll utföras av inkomna ansökningar vilket innebär en förenkling av förfarandet.

Ansökan genom elektroniskt dokument

Enligt den föreslagna modellen avser bensinkortsföretaget att samla alla kortinnehavares ansökningar om återbetalning av mervärdesskatt och punktskatter på drivmedel i ett elektroniskt dokument i excelformat. Dokumentet kommer att innehålla samtliga nödvändiga uppgifter för bedömningen av respektive sökandes återbetalningsärende samt de uppgifter i övrigt som Skatteverket önskar om de transaktioner som skett med bensinkorten under ansökningsperioden. Ett dokument för varje kalenderkvartal skickas sedan till Skatteverket för beslut och verkställighet i de enskilda fallen.

Enligt 2 § första stycket förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. ska ansökan om återbetalning göras skriftligen. Det bör därför i verkställighetsföreskrifter till förordningen regleras att ansökan om återbetalning i vissa fall får ges in som ett elektroniskt dokument. I föreskriften bör anges att Skatteverket i enskilda fall, efter särskild ansökan till Skatteverket, får besluta att ansökan får lämnas i form av ett elektroniskt dokument. Med elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Ökad kontroll och minskat missbruk

Om ett system med bensinkort införs bör det efter en tid utredas och utvärderas om de möjligheter till kvotgränser och spärrar som bensinkortssystemet erbjuder bör utnyttjas. Det finns idag ingen lagstadgad gräns för den kvantitet av skattebefriade drivmedel som får förbrukas av en enskild sökande. I det kortsystem som redogjorts för finns möjlighet till införandet av spärrar på flera olika nivåer. Ett visst bensinkort kan exempelvis programmeras så att det är låst till just den bränsletyp som kortinnehavarens fordon drivs med. Möjlighet finns även till införande av kvotgränser där varje kortinnehavare kan begränsas till att tanka en viss mängd skattefritt drivmedel per dag, vecka eller månad. Det förs idag inte någon statistisk över den aktuella sökandekretsens utnyttjande av skattefria drivmedel. Ett system med bensinkort erbjuder en detaljerad kontroll av de transaktioner som görs med korten. Efter en tids användning av systemet bör det därför utredas om kvotgränser eller andra spärrar lämpligen bör införas (utformningen av sådana bestämmelser kan då lämpligen uppdras åt Skatteverket).

5.4 Återbetalning enligt schablon

Promemorians bedömning: Ett system med återbetalning enligt schablon bedöms inte som lämpligt att införa inom ramen för uppdraget.

Skälen till promemorians bedömning: Det har anförts att ett sätt att uppnå betydande förenklingar av förfarandet är att ge de sökande en möjlighet att ansöka om återbetalning med schablonbelopp istället för med faktiska utgifter. Ett föreslaget system med schablonersättning ska vara attraktivt för de sökande men samtidigt kostnadsneutralt ur offentligfinansiellt hänseende. Möjligheten att ansöka om schablonersättning ska erbjudas fysiska personer med rätt till återbetalning. De sökande ska få välja om de önskar ersättning med schablonbelopp eller med faktiska utgifter.

Den sökandekrets som enligt förutsättningarna för uppdraget ska omfattas av schablonsystemet utgörs av medlemmar av den diplomatiska personalen vid utländska beskickningar i Sverige, karriärkonsuler vid utländska konsulat i Sverige, medlemsstaters ombud vid vissa internationella organisationer med säte i Sverige och personal vid sådana organisationer. Sökandekretsen uppgick i december 2013 till 1 128 personer. 561 personer ansökte om återbetalning vid minst ett tillfälle under 2013. Det totala belopp för mervärdesskatt och punktskatter som återbetalades till dessa sökande under 2013 uppgick till ca 5 200 000 kronor.

Ett system med en valfri schablonersättning innebär vissa möjligheter till förenklingar för de sökande och för Skatteverket i form av minskad administration. I valfriheten ligger dock även en begränsning av förslagens förenklingspotential. Det kommer framförallt att bli attraktivt för den som regelmässigt begär återbetalning med belopp under nivån för schablonersättningen att välja denna, dock med ett visst tillägg för sökande som normalt begär tillbaka belopp som ligger något över nivån, men som är villiga att avstå ett mindre belopp för att slippa administration. De sökande som regelmässigt har utgifter som överstiger schablonen förmodas fortsätta att begära ersättning för sina faktiska kostnader. Ett system med en valfri schablonersättning bildar således inte ett eget regelverk utan kommer att behöva samexistera med det reguljära systemet. Att införa schablonersättning parallellt med det reguljära systemet innebär vissa problem. Det första gäller komplexiteten i systemet. Att addera ett system till ett redan existerande medför ofrånkomligen att reglerna blir mer komplicerade. Det andra gäller kostnaderna för systemet. Ett parallellt system skulle kunna vara försvarbart om det garanterade en hög utnyttjandegrad av det system som adderas. De förenklingsvinster i form av minskad administration som ett schablonsystem medför skulle då i viss mån kunna väga upp kostnaderna. De beräkningar som Skatteverket gjort visar dock att ingen ersättningsnivå för en valfri schablon är möjlig att erbjuda inom ramen för uppdraget, d.v.s. med bibehållen offentligfinansiell kostnadsneutralitet.

I en hemställan från den diplomatiska kåren har föreslagits en nivå för schablonersättning om 18 600 kronor per sökande och år för både mervärdesskatt och punktskatter. Givet att antalet sökande och yrkad återbetalning är detsamma som under 2013 beräknas en sådan ersättningsnivå leda till en ökad kostnad för återbetalningar med ca 5 500 000 kronor årligen. Även vid en betydligt lägre ersättningsnivå saknas förutsättningar för kostnadsneutralitet. Givet samma förutsättningar som under 2013 gällande antalet sökande och yrkad återbetalning beräknas en nivå för schablonersättning om 6 500 kronor per år tilltala 53 procent av de sökande. Vid ett sådant genomslag beräknas återbetalningarna öka med ca 1 000 000 kronor årligen. Samtidigt beräknas en årlig inbesparing med 48 arbetsdagar, motsvarande 154 000 kronor, kunna göras hos Skatteverket till följd av minskad administration. Totalt uppstår således en kostnad om 846 000 kronor årligen. Detta exempel illustrerar att en valfri schablonersättning som adderas till det reguljära återbetalningssystemet aldrig kommer att vara kostnadsneutral.

Ett möjligt sätt att minska kostnaderna för återbetalning vid införandet av ett schablonsystem är att införa en maxgräns för återbetalning. Om ett sådant tak för återbetalningar skulle sättas till 25 000 kronor per sökande och år skulle, med de antaganden som gjorts i ovanstående exempel, en föreslagen

nivå för schablonersättning om 6 500 kronor per år göras kostnadsneutral. Även mot denna bakgrund finns dock skäl som talar emot införandet av ett schablonsystem. Information finns om att all diplomatisk personal som omfattas av schablonförslaget inte ansöker om återbetalning i dagsläget. Som nämnt hade 1 128 sökande rätt till återbetalning i december 2013. Endast 561 sökande gav under samma år in minst en ansökan om återbetalning. En trolig förklaring till detta förhållande är att en stor del av sökandekretsen utgörs av gifta och/eller sammanboende par. Även en diplomats make/maka räknas som diplomatisk personal och har därmed rätt till återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter. Trots att det i 2 § förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. stadgas att en särskild ansökan ska göras för varje fysisk person som är berättigad till återbetalning är det vanligt förekommande att en gemensam ansökan om återbetalning ges in av sammanboende par. Om schabloniserad ersättning införs kommer sannolikt många av de återbetalningsberättigade som i dagsläget inte ger in självständiga ansökningar om återbetalning att ansöka om att utfå schablonbeloppet. De antaganden som gjorts i ovanstående exempel baserade på 2013 års förhållanden kommer därför sannolikt inte att gälla i verkligheten utan kan förväntas medföra högre kostnader för återbetalningar.

Det råder även osäkerhet om de sökandes framtida beteende i den nya regelmiljö som ett parallellt förfarande medför. För att förebygga skatteundandragande skulle därför nya kontroller att behöva införas av den grupp av sökande som begär ersättning för sina faktiska utgifter. Alternativt skulle högre krav behöva ställas på det underlag som bifogas till ansökningar. Sådana åtgärder förväntas medföra ökad administration för de sökande samt även inverka begränsande på de inbesparingar som i realiteten skulle kunna göras hos Skatteverket.

5.5 Elektronisk ansökan

Promemorians bedömning: En e-tjänst för ansökan medför vissa möjligheter till modernisering och effektivisering av förfarandet vid återbetalning. Kostnaden för att utveckla en sådan tjänst bedöms dock som alltför hög mot bakgrund av att flera av de nyttor som en e-tjänst medför för de sökande kan uppnås på alternativa sätt.

Skälen till promemorians bedömning:

Enligt Skatteverkets bedömning möter det inga tekniska hinder att utveckla en e-tjänst för ansökan som möter de krav som användarna och Skatteverket kan förväntas ha på en sådan tjänst. Det finns idag till viss del standardiserade procedurer hos Skatteverket för hur en ny e-tjänst ska tas fram vad gäller tekniska lösningar, design och funktionalitet. En e-tjänst för ansökan om återbetalning är dock av begränsad nytta om inte den fortsatta handläggningen av återbetalningsärenden sker på ett ändamålsenligt sätt. Det IT-stöd som idag används vid handläggningen, BRIS, tillhör Skatteverkets mest föråldrade IT-system och kommer att stängas ned inom en femårsperiod. BRIS är ett mycket begränsat system och innehåller inte de funktioner som krävs för att realisera de förenklingsvinster som en e-tjänst för ansökan kan medföra. Det är mot denna bakgrund inte lämpligt att ansluta en e-tjänst för ansökan om återbetalning till BRIS. Om en sådan tjänst skulle införas måste den i stället planeras för att ansluta till ett kommande elektroniskt handläggarsstöd för

återbetalningsärenden. Skatteverket arbetar för närvarande med att utveckla och modifiera det handläggarstöd som används för ärenden om återbetalning av mervärdesskatt till utländska företagare, MAMMUT, så att även den nu aktuella ärendegruppen ska kunna hanteras där. Flytten från BRIS till MAMMUT beräknas äga rum inom en femårsperiod. Fråga är därför om Skatteverket ska utveckla MAMMUT för att rymma en e-tjänst för ansökan om återbetalning eller om enbart handläggningen av återbetalningsärenden ska ske där, men med bibehållen skriftlig ansökan.

Skatteverket bedömer att en flytt av ärendehantering från BRIS till MAMMUT, med bibehållen skriftlig ansökan, kommer att medföra en engångskostnad för systemutveckling om 4 500 000 kronor. Att handläggningen sker i det nya systemet innebär i sig att viss ny funktionalitet adderas till handläggningsplattformen. En förbättring kommer bland annat att uppstå för de sökande som inte innehar bg/pg-nummer då det blir möjligt att göra utbetalningar direkt till ett av sökandens angivna bankkonto.

Att istället utveckla MAMMUT så att ansökan om återbetalning kan göras på elektronisk väg, via en ny e-tjänst, beräknas medföra en engångskostnad för systemutveckling om 9 250 000 kronor. Med en e-tjänst för ansökan kommer hela handläggningsflödet i återbetalningsärenden att ske elektroniskt. Det skulle innebära att vissa inbesparingar kan göras hos Skatteverket till följd av minskad administration. Med elektronisk ansökan så övergår vissa arbetsmoment i Skatteverkets handläggning till att utföras maskinellt, exempelvis diarieföring, registrering av grunduppgifter och arkivering. Posthantering kan helt elimineras. Skatteverket skulle även, i likhet med vad som gäller för återbetalning av mervärdesskatt till utländska företagare, kunna övergå till ett system där fakturor i original som regel inte bifogas till en e-ansökan utan begärs in i vissa fall för kontroll av riktigheten i ansökan. Genom en övergång till e-ansökan beräknas en potentiell årlig inbesparing hos Skatteverket till 137,5 arbetsdagar, motsvarande 440 000 kronor årligen. För de sökande skulle en e-tjänst för ansökan medföra vissa förenklingar. En e-tjänst kan byggas med en sparfunktion som gör att ansökningar kan påbörjas och sparas för att färdigställas vid en senare tidpunkt. Det blir inte heller nödvändigt för enskilda sökande att inhämta signatur och stämpel från sina överordnade för respektive ansökan då en elektronisk signatur av den enskilde sökanden bedöms tillräcklig vid e-ansökan. Det skulle inte heller vara nödvändigt att bifoga kvitton och fakturor till ansökan. Sådant material skulle dock behöva sparas av den sökande. Det förtjänar även att nämnas att de sökande tillhör andra länders representation i Sverige. Ansökan om återbetalning av mervärdesskatt och punktskatter är i många fall det enda sätt som dessa sökande möter Skatteverket på. En viss goodwillaspekt finns därför i att möta de sökande med en modern, effektiv och säker handläggning.

Sett till den kostnad som en e-tjänst för ansökan medför framstår dock de nyttor för de sökande som följer av en sådan tjänst som relativt begränsade. Flera av dessa nyttor kan även enligt Skatteverkets utredning uppnås på alternativa sätt. Den ansökningsblankett som idag används för ansökan, SKV 5648, kan ges en ändrad utformning för att ytterligare underlätta skriftlig ansökan. Idag krävs att en enskild sökande inhämtar signatur och officiell stämpel från chefen för beskickningen eller ambassaden eller den som äger företräda den internationella organisationen. Kravet på signatur och stämpel härrör inte från bestämmelse i lag utan utgör en slags internkontroll för beskickningar och konsulat. Detta krav saknar praktisk nytta för Skatteverket

och kan tas bort från blanketten. En sparfunktion för SKV 5648 bedöms kunna införas även utan en e-tjänst. Skatteverket tillhandahåller sedan tidigare vissa blanketter som är sparbara för användaren. Samma teknik bedöms vara applicerbar på SKV 5648. Vidare har möjligheten för de sökande att erhålla utbetalning till sitt bankkonto av Skatteverket identifierats som den i sammanhanget viktigaste nyttan för de sökande. Denna nytta är inte exklusiv till en ny e-tjänst utan kommer att realiseras i MAMMUT även med bibehållen skriftlig ansökan. Den merkostnad som införandet av en ny e-tjänst för återbetalning beräknas medföra för Skatteverket kan därför för närvarande inte anses motiverad.

6 Konsekvensanalys

6.1 Allmänt

Den totala summan av mervärdesskatt och punktskatter som återbetalades till utländska beskickningar, karriärkonsulat, diplomatisk personal, vissa internationella organisationer med säte i Sverige och personal vid sådana organ uppgick under 2013 till 96,2 miljoner kronor. Hos Skatteverket sysselsätter handläggningen av återbetalningsärenden för närvarande 2,5 årsarbetskrafter. Motsvarande siffra hos Utrikesdepartementet, förkortat UD, är 150 årsarbetstimmar.

De effekter som följer av promemorians förslag bedöms sammantaget medföra en minskning av den administrativa bördan vid återbetalningsärenden för de sökande, för UD och för Skatteverket. Förslagen bedöms även medföra en snabbare hantering av återbetalningsärenden.

6.2 Offentligfinansiella effekter

Förslaget medför inte några effekter på de offentliga finanserna annat än de besparingar som förslagen medför för Skatteverket och för UD.

6.3 Konsekvenser för Skatteverket.

Modernisering av 10 kap. 7 § mervärdesskattelagen (1994:200)

En tydligare bestämmelse och bättre information till de sökande avseende den närmare omfattningen av de varor och tjänster som ger rätt till återbetalning förväntas medföra en viss ökning av antalet korrekta ansökningar. Att vissa varor tas bort från förteckningen och ersätts av moderna motsvarigheter innebär en anpassning till redan tillämpade handläggningsrutiner hos Skatteverket. Förslaget bedöms därför inte medföra någon påverkan på det totala antalet ansökningar eller återbetalda belopp.

Ansökan genom behörig företrädare

Att ansökan får göras genom behörig företrädare möjliggör införandet av ett system med bensinkort till diplomatisk personal m.fl. i Sverige. Enligt uppgift från Forax uppgår nyttjandegraden för bensinkort hos den diplomatiska kåren i de andra europeiska länder där systemet är operativt till ca 90 procent. Ett liknande genomslag får anses möjligt att uppnå även i Sverige. Även vid en lägre nyttjandegrad bedöms dock förenklingsvinster uppstå. Den nuvarande processen kräver att Skatteverkets handläggare manuellt överför uppgifter från bensinkvitton som bifogats ansökningar till handläggarsstödet BRIS. Om ett system med bensinkort införs kommer Skatteverket att erhålla kvartalsvisa rapporter från bensinkortsföretagen i excelformat innehållande detaljerad information om samtliga inköp som gjorts av en sökande. En automatisk kategorisering och summering av de sökandes totala inköp kan då göras. Dagens manuella beräkningar och överföring av information från kvitton till handläggarsstödet kan på så vis minimeras. Vidare kontrolleras idag för samtliga inköpskvitton att de avser belopp över den gräns om 200 kronor som stadgas i 10 kap. 8 § mervärdesskattelagen (1994:224), förkortad ML. Bensinkorten kommer att programmeras så att en kontroll av beloppsgränsen utförs maskinellt redan vid tankningstillfället. Eventuella inköp under beloppsgränsen kommer att faktureras kortinnehavaren inklusive skatt och ingen begäran om återbetalning kommer att ske från bensinkortsföretaget för

det aktuella köpet. Inga beloppskontroller blir således nödvändiga att utföra hos Skatteverket.

En arbetsuppgift som tillkommer i Skatteverkets handläggning av återbetalningsärenden som följd av att ansökan får göras av behörig företrädare är att kontrollera bifogade fullmakter samt i förekommande fall att registrera företrädare.

Om förväntad nyttjandegrad om 90 procent för bensinkortssystemet uppnås beräknas förslaget medföra en besparing om 50 arbetsdagar årligen hos Skatteverket vilket motsvarar 160 000 kronor.

Byte av forum för ansökan

Genom att Skatteverket görs till nytt forum för ansökan om återbetalning av de i 1 § förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl. angivna skatterna, tillkommer ett kontrollmoment i Skatteverkets handläggning av återbetalningsärenden. Den kontroll av sökandens rätt att ansöka om återbetalning som tidigare utförts av UD ska nu ske hos Skatteverket. Den extra tidsåtgång som därmed uppstår vid handläggningen bedöms dock vägas upp av ett jämnare inflöde av ärenden till Skatteverket. Istället för att ansökningar inkommer lådvis från UD:s protokollavdelning inkommer ansökningar direkt från de sökande till Skatteverket. Detta beräknas på sikt medföra bättre möjligheter för Skatteverkets handläggare att planera sitt arbete.

SKV 5648

Förändringar av ansökningsblanketten SKV5648 väntas kunna utföras inom ramen för en pågående omarbetning av Skatteverkets blanketter till en ny standard (Adobe Life Cycle).

6.4 Konsekvenser för Utrikesdepartementet

Modernisering av 10 kap. 7 § mervärdesskattelagen (1994:200)

Förslaget medför ett visst ökat behov av information från UD till den aktuella sökandekretsen. Kostnaden för denna information bedöms dock som försumbar.

Byte av forum för ansökan

Genom att ansökan om återbetalning ges in direkt till Skatteverket blir återbetalningsärenden inte längre föremål för handläggning hos UD. Den sammanlagda arbetstid som UD:s protokollavdelning lägger ned på hanteringen av återbetalningsärenden uppgår för närvarande till 25 årsarbetsdagar. Att Skatteverket tar över denna hantering medför en besparing för UD motsvarande 80 000 kronor. Därtill kommer minskade kostnader för posthantering.

6.5 Konsekvenser för de sökande

Modernisering av 10 kap. 7 § mervärdesskattelagen (1994:200)

Förslaget innebär att vissa varor inte längre kan inhandlas skattefritt av de sökande. Dock tillkommer andra, modernare varor till förteckningen. Moderniseringen bör således av de sökande snarare upplevas som en viss utvidgning av rätten till återbetalning än en begränsning av denna rätt.

Ansökan genom behörig företrädare

En förenkling uppstår för de sökande som väljer att utnyttja möjligheten till bensinkort. Dessa sökande behöver inte längre ansöka om återbetalning för erlagd ingående skatt på drivmedel. Ansökan om återbetalning görs i stället av en behörig företrädare. För den sökande kommer ett inköp av drivmedel som görs med bensinkort i det närmaste att upplevas som att ett direkt skatteavdrag sker vid köpetillfället. I det ligger även att inga kvitton för inköp av drivmedel kommer att behöva sparas av den sökande. Inget kvitto där debiterad skatt framgår kommer heller att ges vid tankningstillfället. Varje bensinkort är anslutet till ett av innehavarens bankkonton. Varje måndag fakturerar bensinkortsföretaget alla veckans inköp. Dessa dras från innehavarens bankkonto som en transaktion via autogiro.

Byte av forum för ansökan

Att forum för ansökan ändras från UD till Skatteverket innebär att en ansökan om återbetalning kan verkställas snabbare. Bytet medför en minskning av den totala handläggningstiden av återbetalningsärenden med upp till 3 veckor.

SKV 5648

Förändringar av ansökningsblanketten SKV5648 medför att enskilda sökande inte längre kommer att behöva inhämta signatur och stämpel från sin arbetsgivare innan blanketten skickas till SKV. Att blanketten förses med en sparfunktion förväntas framförallt underlätta för de sökande som har omfattande ansökningar. Dessa sökande har tidigare varit hänvisade till att fylla i hela sin ansökan under en session, oavsett att detta kan ta avsevärd tid i anspråk för en ansökan som innehåller många delposter. Sammantaget beräknas blankettförändringarna minska tidsåtgången för att färdigställa ansökan.

7 Författningskommentarer

7.1 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

10 kap.

7 §

Första stycket första punkten ändras och *andra punkten* tas bort. En teknikneutral formulering införs i första punkten – ”utrustning för hemmabruk avsedd för mottagning, inspelning eller uppspelning av ljud eller bild”. Formuleringen avser att rymma såväl de i punkterna tidigare angivna produkterna som framtida produkter med likartad funktion.

Tredje punkten ändras i syfte att göra bestämmelsen mer teknikneutral.

Fjärde punkten ändras och ges en modernare utformning. Begreppet ”datorer” inkluderar surfplattor, läsplattor och likande nutida datorbaserade produkter. Formuleringen ”utrustning med liknande användning” avser att täcka framtida produkter inom kategorin data och kommunikation.

Femte punkten ändras. De i punkten tidigare angivna musikinstrumenten tas bort då de inte längre bedöms ingå i sedvanlig utrustning och möblering av ett nutida hem och inte heller av andra skäl bör vara skattebefriade. Formuleringen ”inredningstextilier” tas bort och skattebefrielse medges fortsättningsvis inte för denna produktkategori.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Ändringarna träder ikraft den 1 januari 2015. För förvärv som gjorts före ikraftträdandet ska 7 § i dess äldre lydelse tillämpas.

7.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälporganisationer, utländska beskickningar m.fl.

2§

I *första stycket* görs ett tillägg för att möjliggöra att ansökan om återbetalning får ges in av behörig företrädare för den sökande. En behörig företrädare ska godkännas av Skatteverket.

Ett nytt *andra stycke* läggs till i paragrafen för att förtydliga att sådan företrädare som avses i andra stycket även har rätt att ta emot återbetalning för sökandens räkning.

Nuvarande *tredje stycket* föreslås bli *fjärde stycket*. I stycket ändras forumhänvisningen från Utrikesdepartementet till Skatteverket. Skatteverket blir efter ändringen forum för ansökan om återbetalning av samtliga de i 1 § angivna skatterna.

Nuvarande *fjärde stycket* i paragrafen upphävs.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Ändringarna träder ikraft den 1 januari 2015. För ansökningar om återbetalning för förvärv som gjorts före ikraftträdandet ska 2 § i dess äldre lydelse tillämpas.

Bilaga 1 – Regeringskansliets uppdrag den 12 juni 2013 (Fi2012/1047)

Uppdrag till SKV om återbetalning av mervärdesskatt och punktskatter

Personal vid utländska beskickningar m.fl. har på ansökan rätt till återbetalning av vissa punktskatter och av mervärdesskatt på vissa förvärv. USA:s ambassadör har inkommit med en hemställan om att diplomater ska kunna välja att få ett schablonbelopp istället för att behöva redovisa sina faktiska utgifter. UD har även varit i kontakt med Fi/SKA/S2 för att diskutera möjliga förenklingar för den diplomatiska kåren. Fi/SKA/S2 har önskemål om att följande utreds.

1. Återbetalning i form av schablonbelopp

Det har gjorts gällande att en möjlighet att få ersättning för mervärdesskatt och punktskatt i form av ett schablonbelopp istället för faktiskt belopp, och därmed inte behöva redovisa sina inköp till Skatteverket, skulle kunna innebära en betydande förenkling både för den enskilde och för Skatteverket. Det bör analyseras och lämnas författningsförslag på ersättning för erlagd mervärdesskatt och punktskatt utifrån schablon. Ett system med en schablon måste dock vara utformat så att det inte leder till ökade kostnader för staten. Med en schablon skulle den som har stora utgifter som berättigar till återbetalning kunna välja att ansöka om återbetalning för sina faktiska utgifter, medan den som har mindre utgifter väljer schablonen. Samtidigt får schablonbeloppet inte vara så lågt att det inte blir intressant för någon att välja det alternativet. Ett schablonsystem har införts i Österrike, det kan därför vara intressant att ta del av vilka erfarenheter man har där.

2. Bensinkort

I några länder tillhandahålls bensinkort till personal som omfattas av immunitet och privilegier, bl.a. i Belgien, Frankrike, Italien, Nederländerna och Spanien. Affärsidén är att den enskilde själv slipper ansöka om återbetalning av bensinskatt och kan tanka direkt till ett billigare pris med hjälp av kortet. Återbetalningen av skatten går därmed genom ett företag som en mellanhand. Frågan är om ett sådant system skulle kunna användas även i Sverige och vilka lagändringar som i så fall är nödvändiga för att aktörer som tillhandahåller bensinkort ska kunna driva sin verksamhet i Sverige.

3. Förteckningen över förvärv som berättigar till återbetalning

Förteckningen i 10 kap. 7 § mervärdesskattelagen över de förvärv som berättigar till återbetalning av mervärdesskatt är i stort sätt oförändrad sedan reglerna infördes i början av 70-talet. Den är detaljerad och i vissa fall omodern. Den nämner exempelvis skrivmaskiner och räknemaskiner men inte datorer och surfplattor. En modernisering av bestämmelsen skulle kunna göras, utan att väsentligen ändra tillämpningsområdet. En modernisering skulle kunna bestå av en uppdatering av vilka varor som omnämns i listan, eller av att bestämmelsen görs mer generell och teknikneutral istället för att räkna upp specifika varor.

4. Elektroniskt system för ansökan om återbetalning

Återbetalning av skatten bygger idag på manuell hantering av kvitton. Det har gjorts gällande att återbetalningssystemet upplevs som omodernt och ineffektivt. Ett sätt att modernisera hanteringen av återbetalningen är att låta personal vid utländska beskickningar sköta ansökan om återbetalning elektroniskt, t.ex. med hjälp av en e-legitimation. Det bör utredas och lämnas författningsförslag på om det går att modernisera och effektivisera ansökan om återbetalning på så sätt att det hanteras med ett elektroniskt förfarande.